

เสริมสร้างความสมัคคีธรรม เพื่อสิทธิในที่ดินของสตรีชนเผ่าพื้นเมือง ในปี 2559

ในโอกาสแห่งวันสตรีสากล ทุกวันที่ 8 มีนาคม AIPP จับมือกับสตรีและ
บุรุษทั่วโลกด้วยจิตวิญญาณของความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในการก้าวสู่
ความเสมอภาคทางเพศสภาพและความยุติธรรมทางสังคมถ้วนหน้า

เรายังได้ใช้โอกาสนี้ในการรับรู้ถึงการมีส่วนร่วมและบทบาทอันหาค่ามิได้ของสตรีชนเผ่าพื้นเมืองในด้านสวัสดิการ
ชุมชนและการพัฒนาในทุกมิติ ในชุมชนส่วนใหญ่ของชนเผ่าพื้นเมือง ผู้หญิงทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลเด็ก สมาชิก
อาวุโสในครอบครัว และผู้เจ็บป่วย ผู้หญิงเป็นทั้งผู้ถือครองและครูในเรื่องภูมิปัญญาตามประเพณีที่สืบทอด
กันมาหลายชั่วอายุคน ผู้หญิงชนเผ่าพื้นเมืองเป็นผู้ผลิตอาหารและผู้จัดการทรัพยากรธรรมชาติเป็นหลัก
และผู้หญิงเป็นผู้มีความรู้ในการเสริมความเข้มแข็งให้แก่ความยืดหยุ่นแห่งชุมชนของตนต่อผลอันเลวร้าย
ของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

เรากำลังอยู่ในช่วงเวลาอันวิกฤตในประวัติศาสตร์ มนุษยชาติได้มาถึงทางแยกที่เราถูกบีบบังคับให้ตัดสินใจ
ว่าจะยังคงไปตามเส้นทางของการบริโภคนิยมมวลชนและความก้าวร้าวของการพัฒนา และถ้าเราจะต้อง
ยอมรับว่าทรัพยากรของโลกมีวันสิ้นสุด และด้วยเหตุนี้จึงเปลี่ยนแปลงวิถีทางที่เราปฏิบัติต่อมารดาแห่ง
โลกโดยการสนองตอบความต้องการของผู้คนโดยผ่านระบบที่ยั่งยืนและเป็นธรรม ชนเผ่าพื้นเมืองได้ปฏิบัติ
ตามระบบการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืนมาช้านานแล้ว ซึ่ง(จนถึงเดี๋ยวนี้)ได้ปกป้องระบบนิเวศของเรามา
และซึ่งสตรีชนเผ่าพื้นเมืองได้มีบทบาทอย่างสำคัญ

เขตแดนของชนเผ่าพื้นเมืองเป็นส่วนหนึ่งของความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสูงสุด กระนั้นสิทธิส่วนรวม
เหนือที่ดิน เขตแดนและทรัพยากรเหล่านี้ รวมทั้งระบบการจัดการทรัพยากรและวิถีชีวิตที่ยั่งยืนของพวก
เขากลับไม่ได้รับการยอมรับหรือการคุ้มครองใด ๆ ในทางกฎหมายเลย การสกัดทรัพยากรออกไปและการก
วั้นที่ดินอย่างไม่หยุดยั้งยังคงทำให้ชนเผ่าพื้นเมืองตกอยู่ในภาวะคนชายขอบมากขึ้น บ่อนทำลายศักยภาพ
ของพวกเขาอย่างหนักที่จะมีส่วนร่วมอย่างสำคัญในการต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการบรรลุ
สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน อนาคตของเราขึ้นอยู่กับกรยอมรับสิทธิของชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นในฐานะ
ผู้พิทักษ์โลกของเราและเป้าประสงค์ของเราคือการสร้างความมั่นคงด้านสิทธิในที่ดินของชนเผ่าพื้นเมืองและ
ชุมชนในทุกที่โดยผ่านการเรียกร้องของโลกให้มีปฏิบัติการ¹

เป้าประสงค์นี้และเป้าหมายที่สอดคล้องกันของการเพิ่มพื้นที่โลกสองเท่าของที่ดินที่มีการยอมรับทาง
กฎหมายและเป็นเจ้าของหรือควบคุมโดยชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นภายในปี 2563 ไม่อาจเกิดขึ้น
ได้โดยปราศจากการยอมรับบทบาทสำคัญของสตรีชนเผ่าพื้นเมืองและสตรีในท้องถิ่นในสังคมเหล่านี้ และใน
สังคมโลกโดยรวม สตรีชนเผ่าพื้นเมืองมีความเปราะบางมากขึ้นต่อการสูญเสียหรือการเสื่อมโทรมของที่ดิน
ในฐานะที่เป็นแหล่งเบื้องต้นของความมั่นคงทางอาหารและสุขภาพและบูรณภาพทางวัฒนธรรม การสกัด
เอาทรัพยากรของโลกออกไปโดยไม่หยุดยั้งและวาระของบรรษัทที่ค้าขายสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติของ
ตนเพื่อการทำกำไรมีผลกระทบอย่างลึกซึ้งต่อมิติทางกายภาพ สังคมและจิตวิทยาของชีวิตสตรีชนเผ่าพื้น
เมือง

การสร้างภาวะแปลกแยกของที่ดินขนาดใหญ่และโครงการให้สัมปทานที่ดินกำลังเกิดขึ้นในนามของการ
พัฒนาในประเทศกัมพูชา ในขณะที่ที่ดินขนาดใหญ่ในที่ดินของชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศอินโดนีเซียกำลังถูก
เปลี่ยนเป็นแปลงขนาดใหญ่ของสวนยางพาราและพืชน้ำมันปาล์ม ในรัฐซาราวัก ประเทศมาเลเซีย สตรีชาวอิ
บานกำลังเผชิญกับการบังคับอพยพในเงื้อมมือของการวิจัยและพัฒนาเกษตรกรรมแห่งมาเลเซีย (MAARDI)
สตรีชนเผ่าพื้นเมืองชาวอิบานได้สูญเสียแหล่งอาหารและวัตถุดิบที่สำคัญที่จำเป็นต่อการยังชีพตามวิถีชีวิต
ตามประเพณีของตน การพรากความเป็นเจ้าของที่ดินของพวกเขาไม่ใช่เป็นเพียงการพรากสิทธิของพวกเขา
ในที่ดินเท่านั้น แต่ยังเป็นการพรากวิธีการอันคุ้นเคยของการอยู่รอดทั้งในทางวัฒนธรรมและในทางกายภาพ

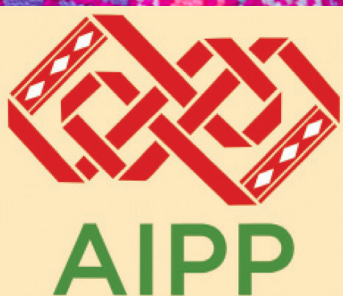
มูลนิธิเพื่อการประสาน ความร่วมมือของชนเผ่าพื้น เมืองเอเชีย (AIPP)

108 หมู่ 5,
ตำบลสันพระเนตร
อำเภอสันทราย
จังหวัดเชียงใหม่ 50210

โทร: +66 (0)53 380 168;
แฟกซ์: +66 (0)53 380752
อีเมล: aippmail@aippnet.org

เว็บไซต์:

www.aippnet.org,
www.ccm.in.aippnet.org
www.iva.aippnet.org,
www.iphrdefenders.net

ในประเทศอินเดีย ประมาณร้อยละ 3 ของประชากรทั้งหมด 1.2 พันล้านคนได้ถูกโยกย้ายโดยโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ รวมทั้งเขื่อนผลิตไฟฟ้าพลังน้ำและอุตสาหกรรมที่สกัดทรัพยากรออกไป ชนเผ่า/อติวาสีถูกนำเสนอมากล้นในบรรดาประชากรที่ถูกโยกย้ายนี้ สำหรับผู้หญิงของชุมชนชนเผ่าพื้นเมืองเหล่านี้ การโยกย้ายได้นำไปสู่ความเสื่อมโทรมของสถานภาพทางสังคมของตนในเมืองพวกตน ต้องต่อสู้เพื่อดำรงบทบาทตามประเพณีของตน กับทั้งภาระงานที่เพิ่มขึ้น การเสื่อมโทรมด้านสุขภาพอนามัยและการเพิ่มตัวของการใช้ความรุนแรงในบ้าน สตรีชนเผ่าพื้นเมือง เช่นเดียวกับในประเทศอินเดียและสตรีชาวกูยจากจังหวัดพระวิหารในประเทศกัมพูชาได้เปลี่ยนสภาพจากการเป็นเจ้าของที่ดินและเกษตรกรพึ่งตนเองมาเป็นแรงงานค่าจ้างต่ำหรือคนงานในโรงงานที่ต้องต่อสู้เพื่อค่าแรงในการดำรงชีวิตแบบแผนเช่นนี้ถูกจำลองไปทั่วเอเชีย ที่สองในสามของชนเผ่าพื้นเมืองโลกกำลังได้รับผลของระบบการพัฒนาโลกที่อยู่ดิธรม ซึ่งเห็นได้อย่างโจ่งแจ้งว่าไม่คำนึงถึงสิทธิและสวัสดิการของพวกเขาเลย

เรื่องราวยิ่งแย่งที่มีแนวโน้มไปสู่ความรุนแรง รวมทั้งการฆาตกรรมที่เกิดขึ้นกับนักปกป้องสิทธิมนุษยชนสตรีและนักกิจกรรมด้านสิทธิในที่ดินในไม่กี่ทศวรรษที่ผ่านมา ในปี พ.ศ. 2545 สมาชิกที่ตั้งครรภ์ของชุมชน บพลาน ในโคตาบาโตตอนใต้ในประเทศฟิลิปปินส์ได้ถูกฆาตกรรมพร้อมกับลูก ๆ จากการที่เธอต่อต้านโครงการเหมืองแร่ขนาดใหญ่ คือโครงการทองแดง-ทองคำทำปากากาน จูวี แคเปียน อายุเพียง 28 ปี เมื่อเธอถูกฆาตกรรม นำคร่าที่เรื่องราวของจูวี แคเปียนมิใช่เป็นเพียงกรณีเดียว และนักปกป้องสิทธิมนุษยชนสตรีต้องทนทุกข์อยู่ภายใต้เงื้อมมือของโครงการพัฒนาขนาดใหญ่ ปฏิบัติการทางทหารและการใช้ความรุนแรงทางเพศ ในปี พ.ศ. 2558 มีนักปกป้องสิทธิมนุษยชนสตรีสามคนที่มีรายงานว่าถูกฆาตกรรมอันเป็นการแก้แค้นต่อความเป็นนักกิจกรรมของพวกเธอ เฉพาะเพียงในเอเชีย²

ในวโรกาสของวันสตรีสากล ปี 2559 เราเรียกร้องต่อรัฐ ภาคประชาสังคมและชุมชนชนเผ่าพื้นเมืองให้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะต่อไปนี้ เพื่อให้แน่ใจว่าสิทธิของสตรีชนเผ่าพื้นเมืองเหนือที่ดินและทรัพยากรได้รับการยอมรับ

1. ทำให้แน่ใจในการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่และมีประสิทธิผล รวมทั้งการมีตัวแทนที่เป็นธรรมของสตรีชนเผ่าพื้นเมืองในหน่วยและกระบวนการตัดสินใจที่มีผลต่อสิทธิของพวกเขาในฐานะที่เป็นชนเผ่าพื้นเมืองและในฐานะสตรี
2. ดำเนินมาตรการเพื่อให้เกิดการยอมรับและคุ้มครองทางกฎหมายในสิทธิส่วนรวมของชนเผ่าพื้นเมือง รวมทั้งสตรีชนเผ่าพื้นเมืองเหนือที่ดิน เขตแดน และทรัพยากรธรรมชาติของตน
3. ยอมรับ คุ้มครอง และหนุนเสริมการมีส่วนร่วมและบทบาทของสตรีชนเผ่าพื้นเมืองในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ กับทั้งให้แน่ใจในผลประโยชน์ที่เป็นธรรมและสิ่งจำเป็นสำหรับการเป็นอยู่ที่ดีของพวกเขา
4. ทำให้แน่ใจในกลไกร้องเรียนที่มีประสิทธิผลที่สตรีชนเผ่าพื้นเมืองสามารถเข้าถึงได้ในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ รวมทั้งการแก้ไขปัญหาทุกกรณีของการใช้ความรุนแรงต่อสตรีและการละเมิดสิทธิมนุษยชนอื่น ๆ
5. ทำให้แน่ใจในการยอมรับและเคารพสิทธิในทรัพย์สินของสตรีชนเผ่าพื้นเมือง กับทั้งสิทธิที่เท่าเทียมกันในโอกาสแห่งการจ้างงาน ผลประโยชน์และการดูแลสุขภาพที่มีความอ่อนไหวทางวัฒนธรรม
6. ดำเนินการตามอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบ (CEDAW) อย่างเต็มที่ และใช้มาตรการที่มีอยู่เพื่อปรับปรุงสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมของสตรีชนเผ่าพื้นเมือง
7. พัฒนาแผนปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อดำเนินการตามเป้าประสงค์ของระเบียบวาระ 2573 เพื่อการพัฒนาที่³

¹ เพื่อร่วมในการเรียกร้องของโลกให้มีปฏิบัติการว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมืองและสิทธิในที่ดินชุมชน โปรดดู <http://landrightsnow.org/>

² สำหรับข้อสนเทศเพิ่มเติมว่าด้วย การใช้ความรุนแรงต่อสตรีนักปกป้องสิทธิมนุษยชน โปรดดู http://www.awid.org/sites/default/files/thumbnails/image/whrd_infographic_-_final_web.jpg

³ โปรดดู <http://www.aippnet.org/index.php/publication-sp-2697/indigenous-women/1507-briefing-paper-the-impacts-of-land-dispossession-on-indigenous-women>.